

Παράγοντες προσδιορισμού μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Κύπρο: Μια Bayesian VAR προσέγγιση

Νεκτάριος Μιχαήλ και Χρήστος Σάββα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση στα τέλη του 2007, ακολουθούμενη από την ευρωπαϊκή κρίση δημόσιου χρέους, έχει αφήσει μια κληρονομιά από υψηλά μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε διάφορες ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες οικονομίες. Όπως είναι γνωστό, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι δάνεια που θεωρούνται κοντά ή ήδη σε χρεωκοπία, με την πιθανότητα αποπληρωμής τους να είναι εξαιρετικά μικρή. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ένα δάνειο κατατάσσεται ως μη εξυπηρετούμενο, όταν ο οφειλέτης δεν πληρώνει το συμφωνηθέν ποσό για περισσότερες από 90 ημέρες. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνήθως αναφέρονται επίσης ως «επισφαλής» ή «κόκκινα» δάνεια.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των μη εξυπηρετούμενων δανείων για τη βιωσιμότητα του τραπεζικού τομέα αλλά και τη γενικότερη χρηματοοικονομική σταθερότητα, ο σκοπός αυτής της εργασίας είναι η διερεύνηση των μακροοικονομικών παραγόντων που επηρεάζουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Κύπρο, χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία Bayesian VAR. Επιπλέον, υιοθετούμε μια πιο συγκεκριμένη προσέγγιση καθώς χρησιμοποιούμε μη εξυπηρετούμενα δάνεια τόσο των νοικοκυριών όσο και των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων, ώστε να μπορούμε να επιτύχουμε πιο ακριβείς εκτιμήσεις. Στόχος μας είναι να εξετάσουμε τη συμπεριφορά των μη εξυπηρετούμενων δανείων όταν αλλάζουν οι μακροοικονομικές συνθήκες, ελπίζοντας να ρίξουν φως στο πώς θα εξελιχθούν αυτά τα επόμενα χρόνια.

Εν συντομία, τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ότι οι καθοριστικοί παράγοντες των μη εξυπηρετούμενων δανείων ποικίλλουν μεταξύ των δύο τομέων, ενώ μόνο η βιομηχανική παραγωγή έχει αρνητική επίδραση και στα δύο. Οι συνθήκες χρηματοδότησης, δηλαδή οι καταθέσεις, έχουν βρεθεί ότι επηρεάζουν τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις, αν και πιθανόν μέσω διαφορετικών καναλιών. Υπάρχουν άλλοι σημαντικοί παράγοντες, αν και αυτοί είναι διαφορετικοί μεταξύ των δύο τομέων. Μεταβλητές που συνήθως θεωρούνται ότι είναι καλές για προβλέψεις όπως ο δείκτης οικονομικού κλίματος δεν φαίνεται να καταγράφει σημαντικές επιπτώσεις στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Τα ευρήματα αυτής της μελέτης προσφέρουν σημαντικές πληροφορίες για την οικονομική πολιτική, με το σημαντικότερο να είναι ότι η οικονομική ανάπτυξη χρειάζεται να είναι σταθερή και μακροχρόνια εάν θέλουμε να παρατηρήσουμε μείωση του συνολικού επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων δανείων.